

INGYEN ELVIHETŐ RÉGI LAPSZÁMOK!

A Budapest folyóirat 2010–2014. évi évfolyamaiból vannak megmaradt lapszámaink.

A lapok átvehetők szeptember 1-től szeptember 30-ig a kiadónál (Summa Artium, 1054 Budapest, Honvéd utca 3.) hétköznapokon 9 és 16 óra között.

Amennyiben konkrétan keres bizonyos lapszámokat, kérem, vegye fel a kapcsolatot a kiadóval telefonon:

06 1 318 3938, hogy ellenőrizzük, a keresett szám megvan-e.

A lapokat postázni - a postaköltségekre való tekintettel - sajnos nem áll módunkban.

SZÁLINGER BALÁZS KÖZTÁRSASÁGA ZSÁMBÉKON

Zappe László

A Zsámbéki Színházi Bázis ébredésében van a tetszhalál állapotából. Sőt valójában csak az ébredés láttatja tetszhalálnak, ami ezen a nagyszerű helyen az elmúlt nyáron történt, pontosabban nemigen történt. Miután 2013 májusában meghalt *Mátyás Irén*, aki egykor férjével, a nagyon régen és nagyon fiatalon elhunyt *Bicskei Gáborral* létrehozta Zsámbékon a nyári színjátszást, csak egy volt biztos: nagy kár lenne, ha ez a remek intézmény megszűnne, ha ez a nagyszerű és bejáratott, ismertté és népszerűvé lett helyszín kihasználatlan maradna. Azóta *Arkosi Árpád* irányítása alatt lényegében tengődik a Bázis. Vannak előadások, bemutatók is, de igazi érdekességek vagy pláne szellemi értelemben vehető „események” nemigen. Az idei nyár végképp a vég kezdetének látszott. *Menszátor Héresz Attila* Woyzeck-rendezésének bemutatóján húsznál alig voltunk többen, a produkció meg ennyit se nagyon érdemelt. Most végre *Szálinger Balázs* Köztársaságának bemutatójára dugig megtelt a Bázis legnagyobb hodálya. És a nézői előérzet most sem csalt. Valóban jelentős előadás született. Olyan, amelyik végre méltó a darab jelentőségéhez, és a továbbélésre is lehet esélye. Érdemes lehet tovább játszani a köztársasági évadban is. Maga a darab első, felületes pillantásra úgyes illusztrált politológiai értekezés-

nek látszhat. A *Julius Caesar* ifjúkori kalózkalandját feldolgozó történettel a szerző nem kevesebbre vállalkozik, mint az emberi társadalomszervezés lehetőségeinek, a különféle uralmi formáknak a mérlegelése. Mondandót hordozó lényege abba a néhány percbe sűrűsödik, amikor az éles elméjű fogoly és a kalózvezér megvitatja a kívánatos államformát. Ennek lényegi eredményét egyszerűsíthetjük arra, hogy a kalózközösség sem jobb a római köztársaságnál, ami az ifjú és nagyreményű foglyot arra a következtetésre viszi, hogy ő, mint a legkiválóbb, nyilván a legalkalmasabb az egyeduralomra.

A teoretikus szövegelés azonban legkevésbé sem jellemző a darabra. Dús cselekmény veszi körül az előkelő és öntudatos, sőt öntelt és pökhendi fogoly raboskodását. Sőt az ő sorsánál, amelyet semmiféle valódi veszély nem fenyeget, sokkal izgalmasabb egy szakácsgyerek és a kalózvezér lánya közötti szexuális viszony. Ez a mezaliansz valóban életveszélyes, és halálos véget is ér.

A sok kis emberi (kisemberi) dráma érdekesebb, hatásosabb, mint az emberiség nagy kérdései, tanulságuk meg nem több, mint hogy a kisembert könyörtelenül elgázolja a nagyok torzsalkodása, életük a hatalmasok, illetve a történelem játékszere. *Horváth Illés* rendezése úgyes használja ki a hosszúkás teret. A nézőtér

elnyújtott patkó alakban fogja körül a játékteret, a betonbunker hatalmas vasajtói súlyos zajjal egészítik ki a markáns zenei hatásokat, és olykor lehetőséget nyújtanak a kipillantásra, például a vezér mercedeszes érzésére, távozására. A nyomasztó légkörről *Cseh Renáto* trepnikből, ócska bútorokból összedobált díszlete, valamint *Gálvölgyi Anett* és *Miovác Márton* helyénvaló ruhái külön is gondoskodnak.

A látvány és a játék naturalizmusa szerencsésen ellensúlyozza a történet parabolisztikus sugallatait. A játék pedig nemigen hagy helyet a túl sok elmélkedésnek. A színészek, a főbb szerepekben legalábbis, markáns karakterekkel szolgálnak. *Takács Géza* szerencsés választás ahhoz, hogy a nagyreményű római patríciusgyerekek megláthassuk az izgágaságra is hajlamos, ám nagyralátó mai értelmiségi palántát, aki karrierépítése során semmitől sem fog visszariadni. Az iránta atyai érzésekre lobbanó kalózvezér sajátos intellektusát és szentimentalizmusát *Gáspár Tibor* maradéktalanul szolgáltatja. *Pál András* remek alfőkalóz, brutális és sunyi, kár, hogy a szerep családapai kötöttségeit az előadás elsinkófalja. *Nagy Mari* dajkája, minden kalózkörök nevelője, a megalukvó, kompromisszumos humanizmus pontos rajzolata. *Gemes Antos* közkalóza nehézkes munkásember, aki nem sokat nyert azzal, hogy római polgárból kalózpolgár lett. *Horgas Réhel* öntudatos és öntörvényű vezetőgyerekként lázad és gyilkol. Apja révén hatalma van, jövője nincsen.

Ez a címadó eszmére: a köztársaságra is vonatkoztatható. ●